

داربوش
نیک‌گو،
رادمردی ...

رژیم تشنه‌ی
قدرت
انحصاری ...

رتبه‌ی دوم
رژیم در
جهان ...

کلید
در قفل وین
نچرخید

بررسی
نابرابری‌های
ناحیه‌ای ...

به مناسبت فرا رسیدن هشتمین سالگرد آغاز به کار تلویزیون تیشک، مراتب تبریک و تهنیت خویش را خدمت توده‌های مردم آزادیخواه کردستان ایران و تمامی مسئولین و کارمندان تلویزیون تیشک عرض می‌نماییم و امیدواریم این تلویزیون که منعکس‌کننده‌ی ندای مردم آزادیخواه کردستان و ایران می‌باشد، در خدمت هر چه بیشتر به اهداف ملت ستمدیده‌ی کرد و آزادیخواهان ایران مستدام باد.

تأمین حقوق ملی خلق کرد در چهارچوب ایرانی دمکراتیک و فدرال

کوردستان

ارگان کمیته مرکزی حزب دمکرات کردستان ایران

www.kurdistanmedia.com

شماره ۶۲۹، چهارشنبه، ۳۱ اردیبهشت‌ماه ۱۳۹۳، ۲۱ می ۲۰۱۴، ۵۰۰ تومان

کنگره‌ی ملیت‌های ایران فدرال میزبان سمینار استکهلم

حمید و ایرج مصداقی فعالین عرصه‌ی حقوق بشر، برگزار نمود. در هریک از این پانل‌ها، حاضرین نیز ایده‌ها، نظرات و ملاحظات خود را ابراز کرده و توضیحات لازم از سوی هیأت‌ها به آنان ارائه شد و بدین ترتیب، روز نخست سمینار پایان پذیرفت.

در روز دوم و آخرین روز سمینار که از دو پانل تشکیل شده بود، آقایان عبدالله مهتدی دبیرکل کومله‌ی انقلابی زحمتکشان کردستان ایران، شه‌یار آهی فعال سیاسی، رؤف کعبی از رهبران اتحاد فداییان خلق ایران و هدایت سلطان‌زاده عضو هیأت اجرایی جنبش فدرال دمکراتیک آذربایجان، به ایراد سخن پرداختند.

در آخرین بخش روز دوم سمینار "تحولات منطقه، آینده ایران"، معتمد تانایی استاد دانشگاه و اقتصاددان مقاله‌ای در رابطه با اقتصاد ایران به سمینار ارائه نمود و بدین ترتیب سمینار به کار خود پایان داد.

متن کامل سخنان دبیرکل حزب در این سمینار در شماره‌ی آینده‌ی روزنامه‌ی کوردستان به چاپ خواهد رسید.

متحد شدن جهت سرنگونی رژیم، راه دیگری وجود ندارد. تا زمانی که جمهوری اسلامی بر سر کار می‌باشد، امید بستن به اصلاحات و رفورم و آزادی، تنها و تنها عمر این رژیم را طولانی می‌کند. آقای هجری همچنین اظهار داشت: "جمهوری اسلامی ایران در مقابل تناقضات درونی خود و بحران‌هایی که به دست خود آفریده است، متلاشی خواهد شد، ولی نکته‌ی اساسی این است که آیا بعد از متلاشی شدن جمهوری اسلامی ایران، مردم ایران به طور اتوماتیک به آزادی‌های خود می‌رسند؟"

ایشان در خاتمه نیز بر این نکته تأکید نمودند که: "مسأله‌ی اساسی و اولویت اصلی، اتحاد آزادیخواهان و برابری‌خواهان در ایران است که بتوانند متحد شوند برای اینکه بعد از فروپاشی جمهوری اسلامی، رژیم پسا نظام مورد علاقه‌ی خودشان را بنیاد نهند."

پانل سوم نیز، تحت عنوان "نظام سیاسی آینده‌ی ایران و مکانیزم‌های مناسب جهت استقرار دمکراسی و حقوق بشر" و با ارائه‌ی دیدگاه‌های یاسین اهواری فعال سیاسی، احمد رأفت روزنامه‌نگار، عبدالستار دوشوکی فعال بلوچ، صالح

اجرای جنبش فدرال دمکرات آذربایجان و سیروس ملکوتی، فعال سیاسی برگزار گردید.

پانل دوم این سمینار تحت عنوان "اصلاح و رفع تبعیض در جمهوری اسلامی ایران" برگزار شد و طی آن مصطفی هجری، دبیرکل حزب دمکرات کردستان ایران، ناصر بلیده‌ای سخنگوی حزب مردم بلوچستان و جوما بورش نماینده‌ی سازمان دفاع از حقوق ملت ترکمن، به ارائه‌ی مطالب خود پرداختند.

آقای مصطفی هجری در سخنان خود، اظهار داشت: "رژیم جمهوری اسلامی ایران فاقد هرگونه ظرفیت اصلاح‌پذیری است و این مسأله به سلطه‌ی قدرتی به نام نهاد ولایت فقیه بازمی‌گردد که قدرت فراقانونی داشته و از حفظ حقوق اکثریت جامعه جلوگیری می‌کند."

دبیرکل حزب دمکرات کردستان ایران در ادامه افزودند: "یکی از وظایف ما اعضای کنگره‌ی ملیت‌های ایران فدرال و در مجموع کنگره و همه‌ی آزادیخواهانی که دغدغه‌ی رسیدن به خواست‌های دمکراتیک خودشان را در ایران دارند، این است که به جای انتظار برای اصلاحات، به فکر راه چاره‌ی دیگری باشند و بجز

استکهلم، پایتخت سوئد فعالان اپوزیسیون و ملیت‌های ایران را گرد هم آورد.

به گزارش وبسایت کوردستان میدیا، طی روزهای شنبه و یکشنبه ۲۷ و ۲۸ اردیبهشت‌ماه ۱۳۹۳، سمیناری تحت عنوان "تحولات منطقه، آینده‌ی ایران" با حضور مصطفی هجری دبیرکل حزب دمکرات کردستان ایران، اعضای کنگره‌ی ملیت‌های ایران فدرال (CNFI)، نمایندگان سازمان‌ها و شخصیت‌های سیاسی اپوزیسیون ایران و مهمانانی از ملیت‌های مختلف ایران در شهر استکهلم کشور سوئد برگزار گردید.

وضعیت اپوزیسیون ایران، مکانیسم‌های مناسب برای آینده‌ی سیاسی ایران، امکان یا عدم امکان اصلاح در رژیم ایران و مشکلات و کاستی‌های اصلاح‌طلبی، مباحث مطرح شده در این سمینار بودند. روز نخست سمینار (شنبه ۲۷ اردیبهشت) از سه پانل تشکیل شده بود. پانل نخست تحت عنوان "اپوزیسیون و چشم‌انداز آینده‌ی سیاسی ایران" و با سخنرانی ضیا صدرالاشرفی، عضو کنگره‌ی ملیت‌های ایران فدرال از ملیت ترک آذری، علیرضا اردبیلی عضو هیأت

سفن

ناهد حسین

چهارمین دور مذاکرات ایران و کشورهای ۵+۱ بر سر برنامه‌ی مورد اختلاف اتمی ایران، بدون فرجام به پایان رسید و دو طرف مذاکره‌کننده بدون حصول نتیجه به کشورهای خود بازگشتند. دو طرف، ضمن اعتراف به نافرجام ماندن این دور از مذاکرات، بر ادامه نشست‌ها تأکید نمودند و اعلام داشتند که دور جدیدی از مذاکرات تا یک ماه آینده آغاز خواهد شد. زمان توافقی‌موقت میان ایران و شش کشور طرف مذاکره، از تاریخ دوم ماه جولای برابر با ۲۹ تیرماه ۱۳۹۳ به پایان می‌رسد. در یک سال اخیر دو طرف ابراز امیدواری نموده بودند که تا آن زمان به توافقی نهایی برسند و مسأله‌ی برنامه‌ی هسته‌ای ایران را به سرانجام نهایی برسانند. هدف اصلی کشورهای ۵+۱ از چنین توافقی کنترل و متوقف ساختن جنبه‌ی نظامی برنامه‌های هسته‌ای ایران است. از سوی دیگر، ایران نیز بدین امید دل بسته است که در نتیجه‌ی توافقی نهایی، طرف مقابل مجاب شود تا تحریم‌های اقتصادی اعمال شده را لغو نماید.

شکی در این نیست که منطقه‌ی خاورمیانه بدون تسلیحات اتمی نیز از گرداب بحران‌ها و نابسامانی‌هایی که جمهوری اسلامی یکی از عناصر اصلی ایجاد آنهاست، رهایی نمی‌یابد.

برنامه‌ی هسته‌ای جمهوری اسلامی، تنها یکی از این معضلات و شاید کم‌خطرترین آنها باشد که رژیم ایران منطقه و ملت‌ها را با آنها روبرو کرده است. معضل و خطر بزرگتر، نگاه جمهوری اسلامی به انسان، جامعه، حقوق، آزادی، چگونگی مدیریت جامعه و ارتباطات داخلی و بین‌المللی است. این دیدگاه به مجموعه‌ای از انسان متحجر با اوهم‌ارجاعی که برنامه‌ها و اندیشه‌هایشان حول نگرش عصر جاهلیت می‌چرخد، این اجازه را می‌دهد تا به جای همه‌ی انسان‌ها تصمیم‌گیرنده باشند.

همین گروه متعصب و انحصارطلب که حق هرگونه اندیشیدن و تصمیم‌گیری را از ملیت‌های ایرانی سلب نموده‌اند، اگر با قدرتی ماورای خودشان برخورد نمایند، آنچنان با فرهنگ کرنش و تسلیم‌انیس شده‌اند که هرگونه انتظاری از آنها می‌رود. با این اوصاف، بعید نیست که جریان مذاکرات این بار، هرچند طولانی‌مدت باشد، اما شاید به نتیجه‌ی منجر شود. لیکن این نتیجه، نه مشکلات ملیت‌های ایران با این رژیم را حل خواهد نمود و نه خاورمیانه را از مخاطرات زیاده‌خواهی‌های جمهوری اسلامی مصون می‌دارد.

حزب دمکرات: اهانت کنسولگری رژیم ایران در سلیمانیه به ملت کرد را محکوم می‌نمائیم

به حقوق ملی‌شان ادامه خواهند داد و این، رژیم جمهوری اسلامی است که به دلیل بحران‌های یکی پس از دیگری که با آن‌ها روبروست، در ورطه‌ی سقوط و فروپاشی افتاده است.

حزب دمکرات کردستان ایران، بی‌احترامی کنسولگری جمهوری اسلامی ایران در شهر سلیمانیه به هویت ملی کرد را به شدت محکوم نموده و از فرزندان ملت کرد در کردستان عراق و سایر بخش‌های کردستان خواستار است که رژیم جمهوری اسلامی را با همان محتوای ارتجاعی و زیاده‌خواهانه‌اش بشناسند که دارد و در غیر اینصورت، هر آنچه را که از این رژیم می‌شنوند، به عنوان ریاکاری و به دور از سیاست و موضع واقعی این رژیم در برابر ملت کرد بدانند.

این را نیز در نظر داشته باشند که سکوت در برابر این گونه بی‌احترامی‌ها و سیاست‌ها و نظرات، جمهوری اسلامی را به سوی به مرحله‌ی عمل درآوردن سیاست‌های کردستیزانه‌اش سوق داده و باعث می‌شود که در این راستا بیشتر گام بردارد.

پیروز باد ملت کرد

**نابود باد جمهوری کردستیز
اسلامی**

حزب دمکرات کردستان ایران

دفتر سیاسی

۱۳۹۳/۲/۲۴ خورشیدی

۲۰۱۴/۵/۱۴ میلادی

مردم کرد را ایرانی می‌داند و زبان کردی را به عنوان لهجه‌ای از زبان فارسی قلمداد می‌کند، این حق را نیز برای خود قائل است که در تمام امور آن دخالت نماید و هرچه بیشتر زمینه‌ی به مرحله‌ی عمل درآوردن آن نظرات را مناسب‌تر بیابد، گام‌های بیشتری را در این زمینه برخواهد داشت.

کنسولگری جمهوری اسلامی در سلیمانیه، در عین حال که به هویت ملی و خون و مبارزه‌ی ملت کرد در کردستان عراق بی‌احترامی می‌نماید، برای تداوم ارتباطات خویش با اقلیم کردستان دو شرط را مطرح می‌کند:

نخست: فرزندان ملت کرد و اقلیم کردستان از حق تعیین سرنوشت خویش سخن نگویند.

دوم: از فعالیت و مبارزه‌ی فرزندان ملت کرد در کردستان ایران جلوگیری کنند. در این رابطه لازم است گفته شود که سرنوشت ملت کرد در کردستان عراق را تنها فرزندان ملت کرد در این بخش از کردستان تعیین خواهند نمود و نه جمهوری اسلامی ایران که اگر برایش مقدور بود، اجازه نمی‌داد آنچه را که اکنون در نتیجه‌ی خون و قربانی دادن بسیار به دست آورده‌اند، داشته باشند.

فرزندان ملت کرد در کردستان ایران نیز ده‌ها سال است برای دست یافتن به آزادی و حقوق ملی خویش مبارزه می‌نمایند. هرچند صیانت از تجربه‌ی کردستان عراق را به عنوان وظیفه‌ای ملی می‌دانند، اما در عین حال نیز مبارزه‌ی ملی و دمکراتیک خویش را به انحاء گوناگون در راستای نیل

بوده و هست، اما شاید این مطلب برای خواهران و برادرانمان در کردستان عراق تا حدودی عجیب و بیگانه به نظر برسد که در حرف‌ها و سخنان شفاهی خویش چگونه این رژیم فریبکارانه عمل نموده و واقعیت خویش را پنهان ساخته است و اکنون در چنین مطلبی، سیمای واقعی رژیم ایران را نشان داده است.

در حقیقت، این مطلب بیانگر سیاست جمهوری اسلامی ایران نسبت به ملت کرد می‌باشد که کنسولگری جمهوری اسلامی ایران در سلیمانیه، آن گونه که بدان مأمور شده و با همان طرز فکری که بار آمده، بیان نموده است.

در رابطه با دخالت جمهوری اسلامی ایران در امور داخلی اقلیم کردستان بسیار صحبت می‌شود. طبیعی است زمانی که جمهوری اسلامی ایران، خاک کردستان را سرزمینی جدا شده از ایران می‌داند، تمام

صورت مطرح ساختن بحث استقلال از سوی حکومت اقلیم کردستان، با واکنش جمهوری اسلامی ایران روبرو خواهند شد و در مناسباتشان تغییر ایجاد خواهند کرد. در همین مطلب و در بحثی به اصطلاح تاریخی، تمامی خاک کردستان را به عنوان بخشی جدانشده از ایران نام برده و فرزندان ملت کرد را در هر کجا که باشند به عنوان ایرانی قلمداد نموده است و در بخشی دیگر نیز زبان کردی را به عنوان لهجه‌ای از زبان فارسی دانسته است.

این گونه نظرات که از ماهیت کردستیز، آزادی‌ستیز و ضد حقوق بشری جمهوری اسلامی ناشی می‌شود، برای مردم کرد در کردستان ایران تازگی ندارند، زیرا این رژیم را به خوبی می‌شناسند و مبارزه‌ی آن‌ها نیز علیه این گونه نظرات، سیاست‌ها و عملکردهای جمهوری اسلامی و در جهت نیل به آزادی و حقوق ملیشان

توده‌های مردم آزادبخواه!
مجامع و محافل طرفدار حقوق بشر!
فرزندان ملت کرد!

در چند روز گذشته، کنسولگری رژیم جمهوری اسلامی ایران در شهر سلیمانیه، مطلبی را در سایت رسمی خویش منتشر ساخته که در آن، علیرغم توجهی هدفدار به گذشته‌ی ملت کرد در کردستان عراق با ایران، موضوعات دیگری را نیز مطرح ساخته که در واقع هدف اصلی از منتشر ساختن این مطلب، بی‌احترامی به ملت کرد و زیر سؤال بردن هویت ملی ملت کرد است.

در این مطلب هدفدار، جمهوری کردستان به رهبری پیشوا قاضی‌محمد در کردستان ایران به عنوان روندی کمونیستی و تندرو انگاشته شده و پورش رژیم شاهنشاهی برای ساقط نمودن آن، به عنوان وظیفه‌ای میهنی برای رژیم شاهنشاهی در ایران نشان داده شده است. در حالی که جمهوری کردستان برخاسته از خواست و اراده‌ی مردم کرد در این بخش از کردستان بوده و برای نخستین بار در تاریخ، حاکمیت ملی و دمکراتیک ملت کرد در قالب جمهوری و با مشارکت تمام فرزندان ملت کرد از بخش‌های چهارگانه‌ی کردستان ایجاد شد.

در زمانی که دیکتاتوری، منطقه را فرا گرفته بود، ملت کرد دارای حکومتی دمکراتیک و مدرن بود. در همین چهارچوب، به حکومت اقلیم کردستان اشاره و هشدار داده شده است که در

حضور هیأت حزب دمکرات در کنگره‌ی

سوسیال دمکرات فنلاند

بخش‌های دیگر کردستان بود.

حمایت و پشتیبانی از گروه‌های ستیزه‌جوی منطقه و جهان از لحاظ مادی و معنوی توسط رژیم ایران، بخش دیگری از سخنان نماینده‌ی حزب دمکرات در این نشست را به خود اختصاص داده بود

مباحث مطرح شده در این دیدار بودند.

از دیگر محورهای گفتگو در این دیدار، وضعیت ملیت‌های ایران و مطالبات آزادی‌خواهان، تأمین حقوق ملیت‌ها در چهارچوب یک سیستم دمکراتیک فدرال و همچنین نقش و تأثیر کنگره‌ی ملیت‌های ایران فدرال و وضعیت ملت کرد در ایران و

هیأت نمایندگی حزب دمکرات، ضمن دیدار با یکی از مقامات وزارت خارجه‌ی سوئیس در شهر برن، با وی گفتگو و تبادل نظر کردند.

به گزارش کوردستان میدیا، هیأت نمایندگی حزب دمکرات کردستان ایران به سرپرستی "بابان الیاسی" روز سه‌شنبه ۱۶ اردیبهشت‌ماه ۱۳۹۳، از وزارت خارجه‌ی سوئیس دیدار کرده و با "ستیان فیلاور" متخصص امور حقوق بشر این وزارت، نشستی برگزار نمود.

نقض سیستماتیک حقوق ملی ملت کرد در ایران از سوی جمهوری اسلامی، افزایش روند اعدام‌ها در ایران و به طور مشخص پس از روی کار آمدن روحانی و دخالت رژیم ایران در امور داخلی کشورهای دیگر، از جمله

آسیا و اروپا، سفیران کشورهای فرانسه، اتریش، ویتنام، قزاقستان، روسیه، سوئد و آلمان در این کنگره حضور یافتند. نماینده‌ی حزب دمکرات کردستان ایران در کشور فنلاند سخنانی در مورد برنامه‌ی هسته‌ای ایران و مسأله‌ی نقض حقوق بشر، ارائه نمود که متعاقباً در جلسه‌ی رسمی کنگره مطرح گردید.

کنگره‌ی حزب سوسیال دمکرات فنلاند با حضور ۵۰۰ عضو، روز ۱۸ اردیبهشت‌ماه آغاز به کار کرده و به مدت دو روز کاری ادامه یافت.

هیأت حزب دمکرات کردستان ایران با دعوت رسمی حزب سوسیال دمکرات فنلاند در کنگره‌ی این حزب حضور یافت.

به گزارش وب‌سایت کوردستان میدیا، هیأت نمایندگی حزب دمکرات در کشور فنلاند، به سرپرستی "شنه رزایی"، روز پنج‌شنبه هجدهم اردیبهشت‌ماه ۱۳۹۳، در چهل و چهارمین کنگره‌ی حزب سوسیال دمکرات فنلاند حضور یافت.

علاوه بر نماینده‌ی حزب دمکرات کردستان ایران، نمایندگان شماری از احزاب و جریانات سیاسی کردستان،

شرکت هیأت حدکا در جلسه‌ی Netword Kurdish – Sweden

عبارت بودند از:

— پس از انقلاب ملیت‌های ایران در سال ۱۹۷۹، رژیم جدید در ایران از گروه‌های رادیکال و دیگر رژیم‌های دیکتاتور منطقه پشتیبانی کرده و در جهت نیل به اهداف و استراتژی خود از آن‌ها استفاده کرده است، همانگونه که هم‌اکنون شاهد حمایت این رژیم از نظام دیکتاتور بشار اسد می‌باشیم.

— رژیم ایران از طرق مختلف در مقابل مطالبات ملیت‌های ساکن ایران و به‌ویژه ملت کرد ایستاده و از هیچ‌گونه سرکوب، کشتار و ارعابی ابایی نداشته و علیه تمامی احزاب و سازمان‌های آزادی‌خواه اقدام به فعالیت‌های مخرب نموده و رهبران این احزاب را ترور کرده است.

رژیم ایران در سال ۱۹۸۹ دکتر قاسملو

کردستان و نیز هیأت نمایندگی حکومت اقلیم کردستان عراق نیز حضور داشتند.

هدف از برگزاری این نشست، دریافت نظرات احزاب و سازمان‌های سیاسی کردستان در رابطه با همکاری سوسیال‌دمکرات‌ها و چگونگی مطرح نمودن مسأله‌ی کرد در مجامع بین‌المللی عنوان شده است.

در این نشست، نمایندگان هر کدام از احزاب مطالب خود را در رابطه با موضوع نشست طی ۵ دقیقه ایراد کردند و نظرات خود را پیرامون چگونگی همکاری جامعه‌ی بین‌المللی به‌ویژه سوسیال‌دمکرات‌ها مطرح کردند.

مباحثی که نماینده‌ی حزب دمکرات کردستان ایران در این نشست مطرح نمود،

طی یک نشست چندجانبه، مسأله‌ی ملت کرد در بخش‌های چهارگانه‌ی کردستان و مطرح نمودن این مسائل در مجامع بین‌المللی مورد بحث و بررسی قرار گرفتند.

به گزارش کوردستان میدیا، روز چهارشنبه هفدهم اردیبهشت‌ماه، هیأت نمایندگی حزب دمکرات کردستان ایران به سرپرستی "حمید تیموری"، نماینده‌ی حزب دمکرات در سوئد، در جلسه Netword Kurdish – Sweden شرکت کرد.

در این نشست که از سوی اعضای پارلمان سوئد از فراکسیون حزب سوسیال‌دمکرات تدارک دیده شده بود، نمایندگان چندین حزب از هر چهار بخش

جامعه‌ی جهانی کم‌رنگ کند.

— حزب دمکرات کردستان ایران، بر پشتیبانی و حمایت خود از هرگونه راه‌حل سیاسی میان کشورها، تأکید می‌نماید.

— سیستم فدرال برای ایران بهترین راه حل جهت دستیابی تمامی ملیت‌های ایران به حقوق ملی خود می‌باشد.

— جامعه‌ی جهانی و به‌ویژه کشور سوئد، بایستی فعالانه در جریان دمکراتیزه کردن ایران تأثیرگذار بوده و مسائل و مشکلات ملت کرد را در سازمان ملل متحد مطرح کنند.

سرنگون باد رژیم ارتجاعی جمهوری اسلامی ایران

دیدار نماینده‌ی حزب دمکرات با یک تیم روزنامه‌نگاری در سوئد

به قندیل رفته و در مقر دفتر سیاسی با دکتر قاسملو دیدار نمودیم.

هلمگوئیست و نیکولا برای چند ساعت مصاحبه‌ای ویدیویی با دکتر قاسملو داشته و بخشی از آن در تلویزیون سوئد پخش شده است. این دو خبرنگار شخصیت دکتر قاسملو را متین و آرام توصیف می‌کنند و وی را توانمند، شجاع و شایان توجه وصف می‌کنند.

نیکولا از خبرنگارانی است که برای سالیان متمادی در مورد مسأله‌ی کرد مشغول به تحقیق و تألیف بوده است و هم‌اکنون نامزد حزب "محیط زیست" برای حضور در پارلمان اروپا می‌باشد.

دیدار نماینده‌ی حزب دمکرات و این تیم روزنامه‌نگاری سوئدی دو ساعت به طول انجامید و در پایان، خبرنگاران سوئدی برای رهایی و آزادی خلق کرد ابراز امیدواری نمودند.

مسئول روابط حزب دمکرات در سوئد از یک تیم روزنامه‌نگاری فعال در استکهلم دیدار کرد.

به گزارش کوردستان میدیا، حمید تیمسوری، نماینده‌ی حزب دمکرات روز شنبه ۲۳ اردیبهشت‌ماه ۱۳۹۳، از یک تیم روزنامه‌نگاری باسابقه، متشکل از "بو هلمگوئیست، اولا هلمگوئیست، نیکولا مایستروویچ و کوردو باکسی" دیدار کرد. بو هلمگوئیست و اولا هلمگوئیست از روزنامه‌نگارانی هستند که با چندین چهره از رهبران جنبش ملی کرد و به خصوص با دکتر قاسملو دیدارهای مفصل و طولانی داشته و چندین بار به کوردستان سفر کرده‌اند.

بو هلمگوئیست می‌گوید: "در سال ۱۹۷۹ به مه‌باد رفتیم و در همان شهر نیز با دکتر قاسملو دوست شدم. برای بار دوم در سال ۱۹۸۶ همراه با نیکولا از بغداد

سوریه، ارائه نمود. در این گزارش به وضعیت کرد، معضلات و موانع موجود بر سر راه پیشرفت فرآیند سیاسی و ملی کرد در رسیدن به اهداف عالی ملی، اشاره شده بود.

روابط نامتعارف PYD با رژیم بشار اسد و تبعات این روابط از حیث رسیدن به آرمان‌های ملی و همچنین نتیجه‌ی اعلام حوزه‌ی جغرافیایی و کانتون‌های کوردستان سوریه برای احزاب و جریانات سیاسی کرد در این بخش از کوردستان، بخش دیگری از سخنان علی شم‌دین را به خود اختصاص داده بود.

در این دیدار "حسن شرفی" مواضع و دیدگاه‌های حزب دمکرات کوردستان ایران را در ارتباط با جنبش حق طلبانه‌ی ملت کرد در سوریه، عنوان نمود و سیاست ضدانسانی رژیم بشار اسد در سرکوب ددمنشان‌های مردم این کشور را محکوم کرد.

شرفی در ارتباط با دخالت کشورها و جریاناتی که آشوب و بحران را در این بخش از کوردستان شدت بخشیده‌اند، سخنانی ایراد نموده و بر تداوم روابط حزب دمکرات و جریانات سیاسی کرد در کوردستان سوریه، تأکید کرد.

پخش جوابیه‌ی حزب به اهانت‌های کنسولگری رژیم در سلیمانیه به ملت کرد

این بیانیه توسط دانشجویان کرد، به فارسی ترجمه شده و برای اساتید و دانشجویان مقاطع عالی تحصیلی دیگر ملیت‌های ایران فرستاده شد. پیشتر نیز بیانیه‌ی حزب دمکرات کوردستان ایران در اکثر نواحی سطح شهر سنج پخش شده بود.

سیاسی حزب دمکرات را که در مورد اهانت کنسولگری رژیم ایران در شهر سلیمانیه به ملت کرد انتشار یافته بود، در دانشگاه‌های تهران و تبریز پخش کردند. اساتید و دانشجویان دانشگاه‌های تهران و تبریز این اقدام را ضروری و مثبت عنوان کردند.

اعلامیه‌ی دفتر سیاسی حزب دمکرات از سوی اساتید دانشگاه‌های تبریز و تهران موضعی بجا و مثبت ارزیابی شد.

به گزارش وب‌سایت کوردستان میدیا، روزهای جمعه و شنبه ۲۶ و ۲۷ اردیبهشت‌ماه، اعضا و هواداران حزب دمکرات کوردستان ایران، بیانیه‌ی دفتر

احضار هشت فعال فرهنگی پاوه به اطلاعات سپاه رژیم

بودند، به اطلاعات سپاه پاسداران رژیم احضار شدند.

این فعالین با هدف ارائه‌ی آثار و با دعوت رسمی هیأت عالی پنجمین فستیوال هورامان — ماچو، در این جشنواره شرکت کرده بودند که متعاقباً توسط اطلاعات سپاه، احضار و تحت بازجویی قرار گرفتند.

هویت افراد احضار شده، "هادی سپنجی، مختار هدایتی، جهانگیر محمود ویسی، نعمت رحمانی، یاسر خالدی زاد، محمد رشید امینی، نرمین گیوه‌چی و جمال جباری" اعلام شده است.

به گزارش وب‌سایت کوردستان میدیا، چند روز پیش، هشت فعال فرهنگی اهل پاوه که در جشنواره‌ی سالانه‌ی هورامان — ماچو که در اواخر فروردین‌ماه و در "زرده‌هال" برگزار کردید، حضور یافته

اطلاعات سپاه پاسداران رژیم هشت فعال فرهنگی اهل پاوه را به اتهام "حضور در جشنواره‌ی هورامان — ماچو" به اطلاعات سپاه پاسداران این شهر احضار کرد.

عدم سرویس‌دهی اداره‌ی آتش‌نشانی هلسی در کرماشان

عمومی و سرویس‌دهی می‌باشد. برخی وب‌سایت‌های محلی با انعکاس این خبر به نقل از شهرداری هلسی و اداره‌ی آتش‌نشانی اعلام کردند که این نهادهای دولتی در ایجاد به مشکلات بوجود آمده مسئول و پاسخگو نیستند.

هلسی یکی از محروم‌ترین شهرهای استان و مرکز بخش سرفیروزآباد شهرستان کرماشان می‌باشد.

هلسی بر روی یک بنر نوشته و در معرض دید عموم قرار داده است، خودروی آتش‌نشانی فاقد مدارک و بیمه می‌باشد.

شهرداری هلسی همچنین عنوان کرده است که اداره‌ی آتش‌نشانی هلسی فاقد پرسنل مجرب می‌باشد.

با توجه به گزارش‌ها و اطلاعیه‌ی شهرداری هلسی، آتش‌نشانی این شهر هم‌اکنون فاقد توان ارائه خدمات

اداره‌ی آتش‌نشانی شهر هلسی استان کرماشان از توان ارائه خدمات عمومی و سرویس‌دهی برخوردار نمی‌باشد.

به گزارش وب‌سایت کوردستان میدیا، اداره‌ی آتش‌نشانی شهر هلسی استان کرماشان فاقد امکانات سرویس‌دهی و ارائه‌ی خدمات عمومی به شهروندان نمی‌باشد.

گزارش‌ها حاکی از این می‌باشند که با توجه به اطلاعیه‌ای که شهرداری

عدم همکاری هلال احمر رژیم برای یافتن جسد جوان غرق شده در آب‌های چمشالان ایلام

پیری" در رودخانه‌ی سیاه‌گاو غرق شد و جان خود را از دست داد.

عدم وجود استخرهای سرپوشیده در شهرهای استان ایلام باعث روی آوردن جوانان به رودخانه‌ها و سدهایی شده که فاقد ایمنی لازم برای حفظ شهروندان

صورت خودجوش، بعد از چندین ساعت جستجو، موفق به پیدا کردن جسد شدند.

در همین ارتباط، روز جمعه ۱۹ اردیبهشت‌ماه یک جوان ۲۷ ساله اهل بخش کلات مورموری به نام "محمد

جوان آبدانانی به نام "احمد مجاهدی" در آب‌های چمشالان غرق شد.

ساکنین منطقه برای بیرون آوردن جسد این جوان از هلال احمر درخواست کمک کرده بودند که از سوی آن‌ها پاسخی دریافت نکرده بودند و به

یک جوان آبدانانی در آب‌های چمشالان غرق شد و جسد وی نیز بدون همکاری اکیپ امداد و نجات و از سوی مردم از آب بیرون آورده شد. به گزارش وب‌سایت کوردستان میدیا، روز پنجشنبه ۲۵ اردیبهشت‌ماه، یک

کشته شدن یک جوان کرد در بانه بر اثر انفجار مین

یک جوان کرد اهل بانه به دلیل انفجار مین‌های کاشته شده‌ی رژیم ایران در مناطق کوهستانی این شهرستان جان باخت.

به گزارش دیدبان حقوق بشر کوردستان، روز پنجشنبه ۲۵ اردیبهشت‌ماه ۱۳۹۳، یک جوان کرد اهل بانه در کوه‌های مرزی این شهرستان دچار حادثه‌ی انفجار مین گردید و جان باخت.

این شهروند کرد که هویت وی "جمال عزیززاده" عنوان شده است، به منظور جمع‌آوری گیاهان خوراکی به کوهستان‌های مرزی رفته بود و به دلیل انفجار مین‌های کاشته شده از سوی رژیم ایران در دوران جنگ ایران و عراق جان

قطع عضو یک شهروند کرد بر اثر انفجار مین

است، دچار حادثه انفجار مین شد. این حادثه در دامنه‌های کوهستان قندیل به وقوع پیوسته و "ابوبکر" نیز در پی همین حادثه از ناحیه پا دچار قطع عضو شده است.

در همین ارتباط و در همان روز، یک جوان کرد ساکن بانه در کوه‌های مرزی این شهرستان دچار حادثه‌ی انفجار مین گردید و جان باخت.

این شهروند کرد که هویت وی "جمال عزیززاده" عنوان شده است، به منظور جمع‌آوری گیاهان خوراکی به کوهستان‌های مرزی رفته بود و به دلیل انفجار مین‌های کاشته شده از سوی رژیم ایران در دوران جنگ ایران و عراق، جان خود را از دست داد.

یک شهروند پیرانشهری بر اثر انفجار مین‌های کاشته شده‌ی دوران جنگ ایران و عراق، یک پای خود را از دست داد. به گزارش وب‌سایت کوردستان میدیا، روز پنجشنبه ۲۵ اردیبهشت‌ماه ۱۳۹۳، یک شهروند کرد اهل پیرانشهر که هویت وی "ابوبکر" متأهل و ۴۰ ساله عنوان شده

هستند که این امر سالانه شماری از جوانان ایلامی را قربانی می‌کند.

شهری، رتبه‌ی ۴ استان مورد نظر پژوهش مشخص و ارائه شده است. در آمار ثبت شده و ارائه شده در جدول شماره ۱ که مربوط به رتبه‌بندی توسعه‌ای استان‌ها در سال ۱۳۶۵ ه.ش است، با وجود اینکه استان کهگیلویه و بویراحمد در شاخص بهداشتی و درمانی برخوردارترین ناحیه شناخته شده است، اما در پایان با توجه به شاخصه‌های تلفیقی توسعه‌ی نقاط شهری، استان‌های سمنان و تهران برخوردارترین نواحی و استان‌های سیستان و بلوچستان، لرستان، کردستان، کرمانشاه محرومترین هستند. با نگاهی به جدول شماره ۱ در می‌باییم که استان‌های مرکزی کشور به دلیل مرکزیت اداری سیاسی، مسائل اقتصاد سیاسی، تمرکزگرایی و بخشگرایی علیرغم نبود توان‌های طبیعی (در برخی موارد) توانسته‌اند سرمایه‌گذاری‌ها و زیرساخت‌های اقتصادی را به خود جذب کنند. لذا با این شرایط (نابرابری‌های ناحیه‌ای و گسترش روزافزون آن دور از انتظار نیست (همان: ۱۷۳–۱۷۴)

همانطور که در جدول بالا مشهود است، رتبه‌های شماره ۱، ۲، ۳، ۴ که بالاترین برخورداری را در روند توسعه‌ای از آن خود کرده‌اند، استان‌های مرکزی کشور هستند. این در حالیست که رتبه‌های انتهایی جدول از آن استان‌های مرزی غرب و شرق کشور می‌باشد. در این جدول آماری، استان کردنشین سنج در رتبه‌ی انتهایی جدول قرار دارد و معنای این رتبه آن است که این استان کمترین برخورداری از

مواهب توسعه‌ای در دهه‌ی ۶۰ را داشته است. کرمانشاه و ایلام نیز با چند رتبه اختلاف در همان طیف توسعه نیافتگی و استان آذربایجان غربی که به نظر می‌رسد اوضاع بهتری را در میان استان‌های کردنشین دارد، رتبه‌ی ۱۸ را به خود اختصاص داده است که در جای خود بی‌بهره بودن از مواهب توسعه‌ای را می‌رساند.

۳/۲- تعیین درجه و رتبه‌ی توسعه‌یافتگی آ.ک.کا در سال۱۳۷۵ در سال ۱۳۷۵ ه.ش کشور ایران دارای ۲۶ استان بوده است. همانطور که در جدول شماره ۲ خواهید دید، وضعیت سه استان از مناطق کردنشین ایران همچنان در انتهای جدول حفظ شده و تنها استان ایلام توانسته است تا حدودی خود را از قمر جدول نجات داده و بالا بکشد. به نظر می‌رسد که سیاست توسعه‌ای دولت وقت (۱۳۷۵) در خصوص بازسازی مناطق جنگ‌زده باعث قرارگیری موقت استان ایلام در مسیر روند توسعه‌ای کشور شده است.

همانطور که محرز است، به غیر از استان ایلام، بخش عمده‌ای از مناطق کردنشین ایران در زمره‌ی استان‌های محروم کشور می‌باشند. محرومترین استان در این نمونه‌ی آماری، استان سیستان و بلوچستان است و در رتبه‌ی ماقبل آن یعنی رتبه‌های ۲۴ و ۲۵، دو استان کردنشین آذربایجان غربی و کردستان قرار دارند.

بررسی نابرابری‌های ناحیه‌ای در ایران

(با تأکید بر چهار استان کردنشین)

جدول شماره ۱ – رتبه‌بندی استان‌های کشور بر اساس شاخصه‌های توسعه‌ای در سال ۱۳۶۵. (۲۴ استان)

استان	بهداشتی درمانی		فرهنگی آموزشی		اقتصادی		زیربنایی ومسکن		ورزشی		تلفیقی	
	رتبه	ام.ع*	رتبه	ام.ع	رتبه	ام.ع	رتبه	ام.ع	رتبه	ام.ع	رتبه	ام.ع
سمنان	۳	۱۴/۱۵	۲	۱۴/۶۹	۱	۲۶/۲۲	۱۸/۷۱	۲	۱۰/۷۶	۲	۸۴/۵۳	۱
تهران	۴	۱۳/۴۶	۴	۱۴/۱۵	۳	۲۳/۳	۱۹/۸۱	۱	۱۲/۴۳	۱	۸۲/۸۸	۲
کهگیلویه بویر احمد	۱	۱۶/۰۷	۱	۱۵/۱۶	۲	۲۳/۵۰	۱۲/۷۵	۲۳	۸/۷۰	۴	۷۶/۱۷	۳
یزد	۶	۱۳/۳۲	۶	۱۳/۳۰	۴	۲۳/۰۳	۱۸/۶۷	۳	۷/۳۳	۱۸	۷۵/۶۴	۴
.												
انز.غربی**	۱۷	۱۰/۹۹	۱۸	۱۰/۷۷	۱۵	۲۲/۱۹	۱۴/۵۳	۱۸	۷/۳۶	۱۷	۶۲/۸۶	۱۸
ایلام	۱۸	۱۰/۹۱	۲۰	۱۰/۷۶	۲۱	۱۸/۴۵	۱۲/۵۹	۲۴	۸/۲۹	۶	۶۱	۲۰
کرمانشاه	۱۹	۱۰/۶۳	۲۱	۱۰/۳۹	۲۳	۱۷/۰۵	۱۴/۵۱	۱۹	۸/۳۳	۵	۶۰/۵۵	۲۱
من . پ**	۱۱	۱۲/۲۱	۲۴	۸/۸۱	۲۰	۱۸/۴۹	۱۳/۷۵	۲۱	۷/۰۳	۲۲	۶۰/۲۹	۲۲
لرستان	۲۴	۸/۷۳	۲۲	۱۰/۲۵	۲۴	۱۶/۹۴	۱۴/۵۳	۱۷	۷/۴۸	۱۳	۵۸/۱۲	۲۳
کردستان	۲۱	۱۰/۱۳	۲۳	۹/۳۳	۲۲	۱۷/۱۰	۱۳/۳۵	۲۲	۱۷/۷۱	۱۱	۵۷/۴۱	۲۴

* – منظور از ام.ع همان امتیاز بر اساس تحلیل عاملی است.

** – آذربایجان غربی. *** – سیستان و بلوچستان. (قنبری، ۱۳۹۲: ۱۷۴)

بخش اول

۱- مقدمه:

امروزه نابرابری‌های ناحیه‌ای از جمله مسائل نگران‌کننده در بیشتر بخش‌های جهان و به ویژه کشورهای جهان سومی است. از این‌رو بخشی از اهداف و وظایف اجتماعی سیاستگذاران در سطح کلان، کاهش نابرابری‌های بین افراد و بخشها در سطح خرد است. (Dupont, ۲۰۰۷: ۱۹۳)

در این میان، شرایط ویژه‌ی جغرافیایی و اقلیمهای متفاوت در ایران (به عنوان یک کشور در حال توسعه) سبب شده است که چشم‌اندازهای جغرافیایی متفاوتی در این کشور شکل بگیرد و در گذر زمان فراز و نشیب فراوانی را طی کند. به همین دلیل در نواحی مختلف ایران، امر توسعه یکسان صورت نگرفته و نابرابری‌هایی در میزان برخورداری از مواهب توسعه به وجود آید. (زالی و قنبری، ۱۳۸۳، ۷۸)

بطوری که این نابرابری‌ها از ویژگی‌های کشور ایران به شمار آمده و پس از برزبل مقام دوم را در جهان به خود اختصاص داده است. (Amirahmadi, ۱۹۸۶) در ایران مانند سایر کشورهای در حال توسعه، علاوه بر عوامل طبیعی، عوامل اقتصادی، سیاسی، قومی، نژادی، مذهبی، فرهنگی، ضعف استراتژی‌های توسعه و ضعف مدیریت کلان و خرد، سیاست‌های غیر اصولی گذشته در مکان‌یابی صنعتی، خدماتی و روند تمرکزگرایی از عوامل مهمی بوده که به نابرابری‌های ناحیه‌ای دامن زده است. (موحد، ۱۳۷۶: ۲۰)

این نوشتار به دنبال بررسی و واکاوی شاخص‌های توسعه‌یافتگی در مناطق کردنشین ایران بوده و سعی دارد تا علل اصلی و اساسی بروز و تشدید نابرابری‌های ناحیه‌ای در این مناطق را مورد توجه قرار دهد. دراین نوشتار منظور از مناطق کردنشین تنها ۴ استان اصلی یعنی آذربایجان غربی، کردستان، کرمانشاه و ایلام خواهد بود.

۲- علل و عوامل تکوین، تشدید و کاهش نابرابری‌های ناحیه‌ای
در این بخش بررسی عوامل تکوین، تشدید و کاهش نابرابری‌های ناحیه‌ای از یک سو و عوامل مهم و تأثیرگذار در عقب‌افتادگی و عقب‌ماندگی و عدم توسعه‌ی ناحیه‌ای مورد توجه است. اهمیت بررسی این موضوع از آنجا نشأت می‌گیرد که نابرابری‌های ناحیه‌ای می‌تواند مشروعیت سیاسی یک نظام را تضعیف کند، دولتی را به زوال بکشانند و یا بالعکس رفع این نابرابری‌ها می‌تواند به

در همین نواحی شاهد هستیم. از جمله عوامل اصلی و اساسی در بروز و تشدید و کاهش نابرابری‌های ناحیه‌ای می‌توان به مواردی مانند عوامل طبیعی و تفاوت‌های سرزمینی، عوامل نژادی و زبانی (ملیتی)، سیاست‌های توسعه‌ای دولت‌ها و جنگ‌ها اشاره کرد. ذکر

این نکته نیز حایز اهمیت است که هیچ یک از این عوامل، نمی‌توانند به تنهایی توجیه‌کننده‌ی عقب‌افتادگی و نابرابری ناحیه‌ای میان نواحی مختلف باشند، بلکه نابرابری عنصر پیچیده‌ای است که مجموعه‌ای از عوامل منجر به بروز آن می‌شود. در این وضعیت اهمیت بررسی عوامل تکوین، تشدید و کاهش نابرابری‌ها برای نواحی سکونت ملیت‌های تحت ستم یا پیروان اقلیت‌های مذهبی دوچندان خواهد شد.

۳- تحلیل نابرابری‌های ناحیه‌ای با تأکید بر ۴ استان کردنشین

در این بخش به دسته‌بندی، تعیین سطوح توسعه، روند و علل نابرابری‌ها در استان‌های کردنشین(آذربایجان غربی، کردستان، کرمانشاه و ایلام) در سه مقطع زمانی مختلف (۱۳۶۵، ۱۳۷۵، ۱۳۸۵) در یک مدل تطبیقی و مقایسه‌ای پرداخته می‌شود. این مهم در منبع مورد استفاده با عنایت به ۵۴ شاخص در بخش‌های بهداشتی و درمانی، فرهنگی و آموزشی، اقتصادی، زیربنایی و مسکن، ورزشی و تلفیقی از شاخصه‌های مذکور انجام پذیرفته است. در این مدل (تلفیقی) ارزیابی نخست با استفاده از روش‌های تحلیل عاملی، شاخص ترکیبی

توسعه‌ی انسانی و مدل تاپسیس، درجه‌ی توسعه‌یافتگی نواحی محاسبه و رتبه‌ی هر یک از ۴ استان مورد نظر مشخص و معرفی شده است. در ادامه، استان‌ها با استفاده از دو روش تحلیل خوشه‌ای و درجه‌ی برخورداری حاصل از روش‌های تحلیل عاملی، شاخص ترکیبی توسعه‌ی انسانی و مدل تاپسیس را در ۳ دوره‌ی زمانی گفته شده در سطوح فراتوسعه‌یافته، توسعه‌یافته، در حال توسعه، محروم و بسیار محروم طبقه‌بندی می‌شوند. در پایان نیز به تحلیل عوامل و علل بروز نابرابری ناحیه‌ای در این استان‌ها پرداخته می‌شود. نگارنده همچنین سعی نموده است تا به منظور درک درست جایگاه استان‌های کردنشین در جداول مربوط به رتبه‌بندی استان‌های کشور بر اساس شاخصه‌های توسعه،

استان‌هایی را که بیشترین سهم را از روند توسعه‌ی کشور برده‌اند، با ذکر رتبه‌ی آنها معرفی نماید.

همانطور که بیان شد، برای سنجش سطوح توسعه‌ی استان‌ها از ۵۴ شاخص توسعه‌ای استفاده شده است که به منظور تفکیک و دسته‌بندی شاخص‌ها از روش تحلیل عاملی بر اساس تجزیه‌ی مؤلفه‌های اصلی و چرخش ویرماکس(Virmax) استفاده شده است.

۳/۱ – تعیین درجه و رتبه‌ی توسعه‌یافتگی چهار استان در سال ۱۳۶۵
کشور ایران بر اساس تقسیمات سیاسی سال ۱۳۶۵ دارای ۲۴ استان بوده است. با استفاده از روش تحلیل عاملی و درجه‌ی توسعه‌یافتگی نقاط

جدول شماره ۲ – رتبه‌بندی استان‌های کشور بر اساس شاخصه‌های توسعه‌ای در سال ۱۳۷۵. (۲۶ استان)

استان	بهداشتی درمانی		فرهنگی آموزشی		اقتصادی		زیربنایی ومسکن		ورزشی		تلفیقی	
	رتبه	ام.ع*	رتبه	ام.ع	رتبه	ام.ع	رتبه	ام.ع	رتبه	ام.ع	رتبه	ام.ع
تهران	۱۱	۱۶/۲۵	۶	۱۳/۰۳	۱	۲۵/۳۱	۱	۱۶/۳۹	۱	۱۲/۵۵	۱	۸۳/۴۳
سمنان	۲	۱۹/۳۲	۲	۱۴/۸۹	۲	۲۴/۸۱	۵	۱۳/۲۲	۲	۱۰/۵۳	۲	۸۲/۷۸
یزد	۵	۱۵/۷۳	۱	۱۵/۷۳	۲۰	۲۰	۱۲/۵۲	۱۰	۷/۴۲	۱۶	۷۳/۷۸	۳
گیلان	۷	۱۲/۹۸	۸	۱۲/۵۶	۳	۲۳/۵۶	۱۶/۹۲	۱۴	۷/۴۳	۱۴	۷۳/۲۶	۴
.												
ایلام	۱۰	۱۲/۹۱	۱۰	۱۲/۵۵	۱۰	۲۰/۱۷	۱۰/۷۱	۲۰	۸/۲۲	۸	۶۸/۵۶	۱۵
کرمانشاه	۲۳	۱۲/۳۹	۲۲	۱۰/۴۴	۲۰	۱۸/۰۵	۱۰/۲۵	۲۲	۸/۴۵	۶	۲۲/۵۸	۲۲
کردستان	۱۷	۱۵/۰۴	۲۵	۹/۵۸	۲۶	۱۷/۱۷	۱۰/۲۵	۲۳	۷/۷۶	۱۱	۵۹/۸۱	۲۴
انز.غربی**	۲۵	۱۳/۲۰	۲۴	۹/۶۶	۲۲	۱۷/۸۰	۹/۳۳	۲۵	۶/۹۱	۲۴	۵۶/۹۰	۲۵
من . پ**	۲۰	۱۴/۷۶	۲۶	۷/۵۱	۱۸	۱۸/۹۷	۸	۲۶	۶/۵۹	۲۵	۵۵/۸۲	۲۶

* – منظور از ام.ع همان امتیاز بر اساس تحلیل عاملی است.** – آذربایجان غربی.*** – سیستان و بلوچستان.(قنبری، ۱۳۹۲: ۱۷۷،۱۷۸)

روزنامه

یک بخش آسانتر جهان - خیر

ترجمه: رضا فتح‌الله‌نژاد

سایت "اکنون‌میست" مقاله‌ای تحت عنوان "آمریکا در آفریقا؛ یک بخش آسانتر جهان - خیر" به قلم هیأت تحریریه منتشر نموده است. نگارنده به موضوع سفر اخیر جان کری به آفریقا و عدم موفقیت ایشان در برداشتن موانع دیپلماتیکشان پرداخته است. در ابتدا آمده است: "حتی شجاعترین مدافع صلح بین‌المللی نیز احتمالا اینقدر خوشبین نباشد که حل مشکلات سودان جنوبی را پیش‌بینی کند که جوانترین و تاکنون خونبارترین ملت به شمار می‌آید. اما جان کری، وزیر امور خارجه‌ی آمریکا دیدگاه مثبتی ارائه کرد، آن هم یک سال پس از تلاش نافرجام او برای حل مسأله‌ی اسرائیل و فلسطین".

سپس آمده است: "او در ۲۹ آوریل در دیدارش از اتیوپی، کشور همجوار سودان گفت که سودان جنوبی در برابر خطر ژئوسایید قرار دارد. جنگ داخلی که در ماه دسامبر شعله‌هایش زبانه کشید، موجب "خشونت‌ی مشهود" و کشته شدن ده‌ها هزار نفر شد. کمتر از سه سال پس از استقلال، این کشور موزائیکی ناهمگون است که دستخوش منازعه‌ی دولت رئیس‌جمهور سالوا کی‌یر و شورشیان وفادار به معاون پیشین وی، ریک ماچار شده است".

نگارنده سپس می‌نویسد: "نفوذ آمریکا در سودان از نفوذ این کشور در اسرائیل و فلسطین بسی کمتر است". سپس به تلاش‌های کری در اتیوپی جهت دعوت سران کشورهای آفریقایی برای کمک به حل وضعیت سودان و نیز هشدار آمریکا به طرفین جنگ داخلی آن کشور در راستای برپا نمودن مذاکرات جدی میان آنان می‌پردازد که هر دو به جایی نرسیده‌اند.

نگارنده می‌گوید تا یک سال قبل، سودان جنوبی موفقیت دیپلماتیک بزرگی برای آمریکا محسوب می شد، زیرا در جریان استقلالش و در بازپس‌گیری چاه‌های نفتی از خارطوم به سود سودان نقش اصلی ایفا نموده است، اما اکنون قادر به اقناع آقای سالوا کی‌یر نیست تا از فساد بکاهد و هارمونی قومی را ضمانت کند.

نگارنده در پاراگراف‌های دیگر از دو توقف جان کری در سفرش به پایتخت‌های دو کشور دیگر می‌گوید. یکی در کینشازا؛ پایتخت کنگو که از ژوزف کابیلا خواست برای بار سوم نامزد ریاست جمهوری نشود که پاسخ واضحی دریافت ننمود و توقف دوم در لواندا، پایتخت آنگولا بود که "در آنجا توانست با یکی دیگر از رهبران آفریقایی دیدار کند که توانسته به خاطر منفعت مردم، پس از مدتی طولانی از قدرت دست بکشد. یکی از دستاوردهای چشمگیر رئیس‌جمهور حوزه ادواردو سانتوس طی ۲۵ سال ریاستش این است که گفته می‌شود دخترش اولین میلیاردر آفریقایی به شمار می‌آید. آقای کری حتی تلاش هم نکرد به این پدر بگوید که انتخاباتی آزاد و مناسب برگزار کند".

منبع:

Economist.com

۴- لغو یا تعلیق "تمامی" تحریم‌ها: آمریکا در توافق ژنو، حدود ۵ درصد از تحریم‌هایی را که علیه ایران وضع کرده بود، به حالت تعلیق در آورد. پس از این توافق نیز مقامات این کشور و به خصوص باراک اوباما چندین مرتبه تأکید کرده‌اند که این شرایط قابل بازگشت است. نگرانی جدی رژیم این است که حتی در توافق جامع که زمانی بیشتر از ۶ ماه خواهد داشت، آمریکا باز هم بخواهد تحریم‌ها را بصورت تدریجی به تعلیق در بیاورد، نه اینکه به طور کامل لغو نماید. چنین اتفاقی با وعده‌های مکرر حسن روحانی برای برداشته شدن تحریم‌ها همخوانی ندارد و از این روست که اتخاذ چنین موضعی را می‌توان تصمیمی سخت برای رژیم ایران تصور کرد.

۵- برنامه‌ی موشکی ایران: مذاکره کننده ارشد آمریکا در گروه ۵+۱ روز سه‌شنبه در وین درباره‌ی اینکه برنامه‌ی موشک‌های بالستیک رژیم ایران مورد مذاکره قرار خواهد گرفت، گفت که این موضوع در قطعنامه‌های سازمان ملل آمده است و در توافق ژنو گفته شده که به قطعنامه‌های سازمان ملل پرداخته شود. این در حالیست که مقامات ایران موشک‌های بالستیک رژیم را (که از قابلیت حمل کلاهک اتمی نیز برخوردارند) بخشی از صنایع دفاعی متعارف به حساب آورده و مدعی هستند که موشک‌ها نمی‌توانند بخشی از پرونده‌ی هسته‌ای باشند.

۲- برنامه‌ی تحقیق و توسعه‌ی صنایع هسته‌ای ایران: برخی از نهادهای تصمیم‌گیری در آمریکا پس از توافق ژنو از دولت این کشور انتقاد کردند که چرا در توافق ژنو برنامه‌ی تحقیق و توسعه‌ی هسته‌ای ایران محدود نشده است و همان جا برخی از صاحب‌نظران تأکید کردند که در توافق جامع باید این برنامه نیز محدود شود. این موضوع درست در مقابل یکی از مهمترین خطوط قرمز اعلام شده از سوی رهبر رژیم قرار می‌گیرد.

۳- زمان اجرای توافق جامع: همان طور که توافق ژنو دارای زمانی محدود به ۶ ماه است، توافق جامع نیز قطعاً دارای زمانی برای اجرا خواهد بود. به نوشته‌ی نیویورک تایمز: "واشنگتن ممکن است آماده باشد که یک دوره‌ی ۱۰ یا ۲۰ ساله را برای توافق بپذیرد. هرچند که ۳۰ تا ۵۰ سال بهتر خواهد بود". در مقابل، برخی رسانه‌ها نوشته‌اند که ایران از ۲/۵ و حداکثر ۵ سال حرف به میان آورده است. اهمیت این زمان به این جهت است که در پایان این مدت باید پرونده‌ی ایران عادی شده و ایران از تمام حقوقی که سایر اعضای NPT دارند، بدون محدودیت برخوردار شود.

صلح‌آمیز است".

کری همچنین با بیان اینکه اهداف آمریکا در مذاکرات تغییری نکرده است، گفت: "عدم دستیابی به یک توافق، بهتر از رسیدن به یک توافق بد است".

گمانه‌زنی‌های محافل سیاسی و مطبوعات غربی در رابطه با علل سخت بودن این تصمیم‌گیری برای ایران حاکیست که غرب و به ویژه آمریکا بر سر موارد زیر احتمالاً دچار چالشی جدی با ایران در روند گفتگوها خواهند شد:

۱- دامنه‌ی غنی‌سازی: دیوید آلبرایت مدیر مؤسسه‌ی «علوم و امنیت بین‌الملل و بازرس سابق آژانس می‌گوید: "در توافق ژنو حق غنی‌سازی اورانیوم به ایران داده نشده است... آمریکایی‌ها تمایل دارند ۵ یا ۶ هزار سانتریفیوژ فعال باشند... اما ایران ممکن است تصور کند حالا که ۱۸ یا ۱۹ هزار سانتریفیوژ نصب شده دارد همین ظرفیت را حفظ کند و از همین جا سخت‌ترین بحث‌ها آغاز می‌شود". البته بحث درباره‌ی سانتریفیوژها تنها محدود به کمیت آنها نیست، بلکه طرفین بر سر نصب سانتریفیوژهای دارای کیفیت بالاتر نسل جدید نیز دچار اختلافاتی جدی هستند.

معضلات استان ایلام و سفر روحانی

کانیاو

فقرترین استان‌های ایران است. با وجود منابع بزرگ انرژی در این استان، ایلام در زمینه‌ی رشد و توسعه خیلی کم پیشرفت کرده است. همچنین با وجود نفت و گاز و منابع طبیعی، تعداد زیادی از واحدهای صنعتی استان به علل کم‌توجهی رژیم و تحریم‌های بین‌المللی و شکست سیاست اقتصادی دچار زیان و ضرر یا تعطیلی شده و تعداد زیادی کارگر بیکار شده‌اند. روحانی در این سفری یک‌روزه وعده‌ی حل معضلات استان ایلام را داد. اما این وعده و وعده‌ها همانند وعده‌های پیشین ایشان تنها بلوف بوده و هیچ گام عملی‌ای از سوی رئیس‌جمهور برداشته نخواهد شد. زیرا این وعده و وعده‌ها در چهارچوب رژیم جمهوری اسلامی برای ملیت‌های ایران سرایی بیش نیست. بیکاری، گرانی، افزایش قیمت‌ها، تورم سرسام‌آور، عدم سرمایه‌گذاری، عدم تخصیص بودجه‌ی لازم، گریبان این استان کردنشین را گرفته است. هر چند پالایشگاه نفت و گاز در استان وجود دارد. با وجود نیروی کار ماهر و متخصص در استان، مسئولان رژیم ایران از نیروی انسانی بومی در این استان استفاده نمی‌کنند و از استان‌های دیگر به این پالایشگاه‌ها نیروی کار وارد می‌کنند. حسن روحانی به خوبی آگاه است که به اتمام رساندن طرح‌های نیمه‌کاره‌ی ایلام به ۱۵۰۰ میلیارد تومان بوجه و اعتبار نیاز دارد. این در حالیست که مجموع اعتبار

حسن روحانی رئیس‌جمهور رژیم ایران در یک سفر یک‌روزه، در ۱۷ اردیبهشت‌ماه امسال به استان ایلام، وعده و وعیدهایی مثل اجرای مرحله‌ی دوم هدفمند ساختن پارانه‌ها، ساخت سد، راه آهن، محیط زیست ایلام، جنگل‌ها، جاده‌ها، بازارچه‌ی مرزی، ساخت بیمارستان و حل معضل بیکاری به مردم ایلام داد. اما روحانی در این سفر هیچ اشاره‌ای به وعده‌های قبلی خود در مورد حقوق ملی و شهروندی، خواندن و نوشتن به زبان مادری و... نکرد. جالب اینکه در این سفر علی یونسی، دستیار وی در امور اقلیت‌ها همراهش نبود. این عدم همراهی، این پیام را می‌رساند که دولت روحانی هویت کردی ایلام را انکار می‌کند. در اینجا جهت اطلاع حسن روحانی نگاهی کوتاه به معضلات و کاستی‌های استان می‌اندازیم.

به گزارش مرکز آمار ایران، نرخ بیکاری در استان بیش از ۱۶ درصد است. یعنی از هر ۵ نفر، ۱ نفر بیکار است. به همین دلیل، استان ایلام در سطح کشور بیشترین نسبت بیکار را دارد. این در حالیست که در این استان بیش از ۱۴ تریلیون متر مکعب گاز و ۱۷ میلیارد بشکه نفت ذخیره وجود دارد و روزانه ۲۲۰ هزار بشکه نفت تولید می‌شود. اما تأثیری بر شرایط معیشتی مردم این استان ندارد. ایلام یکی از

و بودجه‌ی این استان تنها ۱۵۰ میلیارد تومان است. همچنین استان ایلام دارای ۶۴۱ هزار هکتار جنگل می‌باشد، اما بیش از ۲۳ درصد از این جنگل‌ها به کلی خشک شده‌اند. مسأله‌ی خشک شدن جنگل‌ها و تبدیل شدن به صحرا، قسمت بزرگی از محیط زیست زیبای استان ایلام را ویران کرده است. روحانی باید خوب مطلع باشد که هم اکنون ۱۰۰ هزار دانش‌آموز استان ایلام در مقاطع مختلف در حال تحصیل هستند. اما امکانات و تعداد مدارس پاسخگوی دانش‌آموزان این استان نیست. زیرا در استان هم اکنون ۲۵۰ مدرسه نیاز به نوسازی دارد. به همین دلیل، هم اکنون تعداد زیادی از دانش‌آموزان در زیر چادر مشغول به تحصیل هستند. برای نوسازی مدارس استان نیاز به تخصیص ۲۱ میلیارد و ۴۰۰ میلیون تومان بودجه است. از سوی دیگر مشکل آب آشامیدنی، بهداشت، کمبود مدارس، جاده و کوچ کردن از مشکلات اساسی روستاهای این استان می‌باشد. در مدت ریاست جمهوری روحانی ده‌ها روزنامه‌نگار، فعال دانشجویی و شاعر و نویسنده‌ی ایلامی بازداشت و در دادگاه‌های رژیم حکم زندان بر آنها تحمیل شده است. استان ایلام نزدیک به ۴۲۰ کیلومتر مرز مشترک با کشور عراق دارد. کارشناسان اقتصادی بر این عقیده‌اند که یکی از راه‌های رفع معضلات اقتصادی و اشتغال مردم استان، ارتباط بازرگانی با

رتبه‌ی دوم رژیم در جهان از لحاظ شاخص فلاکت

عادل مرادی

در سال‌های اخیر، اوضاع اقتصادی در ایران به شدت وخیم شده و گرانی، فقر و بیکاری در این کشور گسترش یافته، فضای اقتصادی در شوک‌های اقتصادی نابسامانی بوده و تورم به صورت صعودی بالا رفته است و بازارهای این کشور در حالت رکود تورمی به سر می‌برند و وضعیت به گونه‌ایست که به راحتی می‌توان این امر را در گلابه‌های مردمی و صحبت‌های روزانه‌ی آنان متوجه شد. اگر در حال حاضر، مهمترین چالش دولت یازدهم در عرصه‌ی خارجی را برنامه‌ی هسته‌ای ایران بدانیم، مهمترین چالش این دولت در داخل نیز اقتصاد لرزانی است که در سال‌های گذشته و به‌ویژه در دولت‌های نهم و دهم روزهای دشواری را تجربه کرده است.

اقتصاددانان دلایل زیادی را برای وجود چنین شرایطی معرفی کرده‌اند از جمله این دلایل می‌توان به تحریم‌های اقتصادی که از سوی جامعه‌ی جهانی برای مقابله با برنامه‌ی هسته‌ای ایران اعمال می‌شود و سوءمدیریت اقتصادی که ایران از بدو روی کار آمدن جمهوری اسلامی با آن روبرو بوده و هست، اشاره نمود، اما آن چیزی که برای عامه‌ی مردم اهمیت دارد، ثبات و کاهش قیمت‌ها است.

در برنامه‌ی دولت یازدهم مقرر است که قیمت برخی از نهاده‌ها افزایش پیدا کند، این نهاده‌ها عوامل تولید هستند که افزایش قیمت آن‌ها، هزینه‌ها را افزایش خواهد داد، وقتی هزینه‌ها زیاد شود، رکود تورمی ادامه خواهد یافت. اگر رکود تورمی ادامه پیدا کند، برخی از بنگاه‌های تولیدی از گردونه‌ی تولید بیرون می‌روند. آن‌هایی که می‌مانند

هزینه‌های تولیدی را از مصرف‌کننده می‌گیرند و به همین دلیل، قیمت کالاها ی اساسی هم افزایش پیدا خواهد کرد و فشار مضاعفی بر مردم تحمیل خواهد شد.

همچنین شاخص قیمت ها در چند سال گذشته، روند صعودی داشته و هزینه‌ی زندگی در سال‌های ۹۰، ۹۱ و ۹۲ در مقایسه با یکی دو سال قبل از آن، بیش از ۲ برابر شده است.

در چند سال گذشته، کشور از تورم بالای ۴۰ درصدی رنج برده به گونه‌ای که قیمت سکه‌ی طرح قدیم ۹۳۰ درصد، ارزش بازار بورس ۸۸۶ درصد، قیمت زمین در تهران حدود ۸۰۰ درصد، قیمت مسکن در تهران ۵۰۰ درصد، قیمت کالاهای صنعتی ۴۳۴ درصد، قیمت محصولات کشاورزی ۳۸۸ درصد، نرخ ارز ۲۳۸ درصد و ... افزایش داشته است.

در ایران تحت حاکمیت جمهوری

۱۵۰ میلیون دندان پوشیده در دهان مردم ایران وجود دارد و اگر در سال، هزینه‌ای معادل فقط ۲۰۰ هزار تومان صرف ترمیم هر دندان پوشیده شود که در سال رقمی معادل ۳۰ هزار میلیارد تومان اعتبار برای ترمیم دندان مردم ایران لازم است که با این رقم می‌توان دست‌کم ۶۰۰ هزار فرصت شغلی در کشور ایجاد کرد. این در حالی است که با افزایش مصرف شیر و لبنیات در کشور می‌توان به تدریج از پوشیدگی دندان و پوکی استخوان در نسل‌های آینده ایران جلوگیری کرد و یا دست‌کم به میزان زیادی آن را کاهش داد.

از سوی دیگر، مسئولین رژیم در سال‌های گذشته با افتخار اعلام می‌کردند که کشور از نظر تولید گندم که یکی از کالاهای اساسی به شمار می‌رود، به خودکفایی رسیده و نیازی به واردات این محصول نیست، اما دیری نپایید که اعلام شد در نخستین ماه سال جاری، واردات گندم با رشد شدید ۱۰۷/۱ درصدی به رقم بالغ بر ۹۲۷ هزار تن رسیده است.

جمهوری اسلامی از لحاظ شاخص فلاکت که یکی از شاخص‌های تعیین‌کننده در اقتصاد هر کشوری است، پس از ونزوئلا با داشتن شاخص ۶۱/۶ رده دوم جهان را در اختیار دارد. وضعیت تورمی کشور، نرخ بیکاری و میزان تعطیلی کارخانه‌های صنعتی بیشترین تأثیر را در رشد شاخص فلاکت داشته‌اند. براساس آنچه از سوی نهادهای بین‌المللی اعلام شده، نرخ منطقه‌ای شاخص فلاکت عددی بین ۱۱ تا ۱۵ است.

با توجه به اینکه نرخ تورم در دهک‌های پایین جامعه بیشتر از دهک‌های پردرآمد است، می‌توان نتیجه گرفت که شاخص فلاکت در دهک‌های

پایین جامعه چشمگیری تر و وحیم تر است. برآورد چهار شاخص غذا، بهداشت، آموزش و مسکن می‌تواند سطح رفاه خانوار را تعیین کند، وقتی هر یک از این شاخص‌ها در سال‌های گذشته مورد بررسی قرار می‌گیرد درصد‌های بزرگی به چشم می‌خورد که پیش از این، نمونه آن دیده نشده است.

در چند سال گذشته که اقتصاد ایران ناگواری‌های بی‌سابقه‌ای را تجربه کرد، نرخ رشد اقتصادی که یکی از مهم‌ترین شاخص‌های ارزیابی اقتصاد یک کشور محسوب می‌شود به شدت افت کرد و حتی به منفی ۴/۵ نیز رسید. این در حالیست که رشد اقتصادی کشوری مانند ایران در کمترین حالت باید در حدود شش تا هفت درصد باشد تا با شرایط جمعیتی و شرایط توسعه‌های کشور سازگار باشد. به این ترتیب با توجه به میزان افزایش جمعیت که سالانه حدود ۳/۱ درصد برآورد می‌شود، رشد منفی اقتصادی به معنای رکود، افزایش تورم، کاهش قدرت خرید شهروندان و بالا رفتن شمار افراد بیکار و زیر خط فقر خواهد بود.

در واقع مشکل اصلی اقتصاد ایران
مشکلی سیستماتیک و ریشه‌دار در
ساختار سیاسی اقتصادی جمهوری
اسلامی است. دولتی بودن اقتصاد، در
کنار معضل فساد، مقاومت در برابر
آزادسازی اقتصادی و جذب سرمایه
خارجی، انحصار ثروت در دست برخی
نهادهای اصلی مرتبط با ولی فقیه و
سران حکومتی، همواره به وخامت
شرایط اقتصادی طبقات پایین جامعه،
افزایش فقر، افزایش شکاف میان غنی
و فقیر، ثابت ماندن نرخ بالای بیکاری
و کمبود بودجه سیستماتیک در کشور
منجر خواهد شد.

رژیم تشنه‌ی قدرت انحصاری و مردم تشنه‌ی آزادی

چکو احمدی

ترجمه: کوردستان

۱۴۹ سال از تأسیس سازمان جهانی ارتباطات می‌گذرد و روند پیشرفت در این زمینه همچنان ادامه دارد. شاید در ابتدای تأسیس این سازمان انتظار نمی‌رفت که وسایل ارتباطی به چنین سطحی از پیشرفت برسند، لیکن فرایند جهانی شدن آرام آرام تا آنجا پیش رفت که جهان و جوامع مختلف بشری به وسیله شبکه‌های اجتماعی گوناگون به هم پیوستند و این وضعیت به عنوان انقلابی در تکنولوژی اطلاع‌رسانی شناخته شد. عمده‌ترین هدف وسایل ارتباطی، رساندن اطلاعات و آگاه ساختن افراد جامعه‌ی بشری از وقایع روزمره در جهان است، به عبارت دیگر می‌توان گفت که تمامی این ابزارهای ارتباطی در خدمت زندگی آسوده‌تر و رفاه بیشتر انسان‌ها هستند.

انتشار اطلاعات پزشکی، اقتصادی، سیاسی و اجتماعی خطوط اصلی عملکرد این ابزارها را تشکیل می‌دهد، با این حال و علی‌رغم این عملکرد مثبت، اغلب از سوی بسیاری از کشورها و افراد به طری نامشروع و ضداخلاقی برای پیشبرد سیاست و هدفی ضدبشری نیز به کار گرفته شده و زندگی جامعه بشری را مختل نموده‌اند که در این رابطه، رژیم‌های

دیکتاتور نقش عمده‌ای ایفا نموده و تمام این ابزارها را به جای خدمت به جامعه‌ی بشری و رفاه انسان‌ها، در خدمت سرکوب و فشار و تحریف فرهنگ قرار داده‌اند و بیگانه هدف آنان، ماندگاری قدرت و حفظ جایگاه حزبی، گروهی، ایدئولوژیک و مذهبی خودشان است.

در این میان شبکه‌ی اینترنت در تمامی عرصه‌های زندگی نقش چشمگیری ایفا می‌کند و هم اکنون عمده‌ترین وسیله‌ی ارتباطی است که روز به روز بر آمار کاربران آن افزوده شده و سطح ارتباطات در آن بالاتر می‌رود.

به همین دلیل، سرعت انتشار اطلاعات،
مرتباً افزایش می‌یابد و این امر در تضاد با
منافع دیکتاتورها قرار دارد.

در خلال ۱۰ سال گذشته تعداد کاربران اینترنت در جامعه‌ی بحران‌زده‌ی ایران افزایش چشمگیری یافته و شبکه‌های اجتماعی از جایگاه بالایی برخوردار شده‌اند. شبکه‌های اجتماعی برای ساکنان ایران تبدیل به بزرگترین منبع اطلاعاتی و ارتباط با جهان آزاد و انتقال سریع اخبار و رویدادهای داخلی ایران شده‌اند و هر فردی با دسترسی به اینترنت و شبکه‌های اجتماعی، نقش خبرنگار و گزارشگری مستقل را ایفا می‌کند. این در حالی است که دسترسی به این قبیل سایت‌ها و شبکه‌های اجتماعی با محدودیت شدید و فیلترینگ روبرو بوده و برای در هم شکستن این موانع و محدودیت‌ها باید به انواع پروکسی و فیلتر شکن مجهز شد.

پدیده‌ی فیلترینگ در کشورهای دیکتاتورزده و تحت حاکمیت حاکم نامشروع به یک بحران عمیق اجتماعی و سیاسی برای شهروندان این کشورها تبدیل شده است. در کشور ایران تحت حاکمیت سردمداران دیکتاتور رژیم جمهوری اسلامی، سطح و میزان اینگونه موانع و بحران‌ها در اوج خود بوده و ساده‌ترین اپلیکیشن و شبکه‌های ارتباطی فیلتر شده یا به صورت همه‌جانبه کنترل می‌شوند. بر اساس آمارهای منتشر شده‌ی جهانی، کشور ایران و رژیم حاکم بر آن در رده‌ی چند کشور نخست ناقض حقوق استفاده از آگاهی‌ها و اطلاعات آزاد و نیز استفاده از شبکه‌های اجتماعی و سایت‌های دگراندیش است. اما علیرغم تمام این موانع و خطرات ناشی از استفاده و عضویت در این سایت‌ها و شبکه‌های اجتماعی برای مردم ایران، شهروندان تشنه‌ی آزادی و خواهان داشتن یک زندگی آزاد و امروزی در این کشور، به شیوه‌های مختلف با فشارهای رژیم مقابله می‌کنند و علیرغم پائین بودن سرعت اینترنت با استفاده از انواع فیلترشکن، احساس و خواسته‌های واقعی خویش را در این شبکه‌های اجتماعی بروز می‌دهند و جهان آزاد را از روینده‌های ایران از همه لحاظ بسته و انحصار شده به دست گروهی انحصارطلب آگاه می‌سازند و بدین گونه شبکه‌های ارتباطی، اجتماعی، سیاسی و احساسی با افرادی دیگر و ناشناس از سراسر جهان ایجاد می‌نمایند

و در عصر گلوبالیزاسیون و دنیای اطلاعات، آزاد به شیوه‌های گوناگون و مناسب، با دیکتاتوری و موانعی که رژیم جمهوری اسلامی ایران در ارتباط با سیستم ارتباطات عمومی ایجاد می‌نماید، مقابله می‌کند و تاکنون نیز در بسیاری زمینه‌ها متحمل هزینه‌های ناشی از آن نیز شده و می‌شوند.

فرزندان ملت کرد در کردستان ایران نیز تمام نیرو و توان خود را برای فعالیت و فعال بودن در مبارزه‌ی مدنی و استفاده از سیستم پیشرفته‌ی ابزارهای ایجاد ارتباطات می‌ذول داشته و توانسته‌اند در باره‌ی هر رویداد یا پیشامدی در

کمترین زمان ممکن، اطلاعات لازم را منتشر نموده و روحیه‌ی فعالیت را نزد خود زنده نگه دارند، این در حالی است که می‌توانیم اعلام کنیم که مردم کردستان و به‌ویژه فعالان این عرصه توانسته‌اند بر ملیت‌های دیگر ایران تأثیرگذار بوده و همچون راهنمایی برای آنان باشند.

رژیم جمهوری اسلامی ایران نیز تمام توان خویش را برای غیرفعال نمودن و ایجاد موانع بر سر راه مردم بکار گرفته است، اما بدیهی است که رژیم، بازنده‌ی واقعی در برابر اراده‌ی مردم است، زیرا مردم ایران و به‌ویژه ملت کرد تشنه و خواهان آزادی هستند.

او کیست؟"

چهل و پنج سال قبل، صبحگاه بیست و هفتم اردیبهشت‌ماه ۱۳۴۸، پادگان جلدیان (پیرانشهر)، آخرین لحظات تاریکی شب و آرامش ظاهری بعد از قیام مسلحانه‌ی اسماعیل شریف‌زاده و یارانش از حزب دمکرات کردستان ایران[۱۳۴۷/۲/۱۲] را دوباره به هم ریخت.

هرچند در ظاهر امر، آن شب آخرین ساعات عمر خود را طی می‌نمود، روشنایی کم‌کم بر تاریکی چیره می‌شد، ولی اینبار هم مثل همیشه طبیعت سرکش سیستم سستمگر پادشاهی و کارگردانان ستم‌پیشه‌اش ظهور روشنایی را تاب نیاورده و تاریکی شب بی‌انتهایی را همانند لکه‌ای همیشگی بر چهره‌ی تاریخ شاهنشاهی در کنار دیگر صفحات ننگین کارنامه‌ی اعمال تاریکی‌پرستان حک نمود.

در چنین شب غم‌انگیزی داریوش نیک‌گو، دبیر تنها دبیرستان ۹کلاسه‌ی پاوه، جعفر کریمی، معلم و به گفته‌ی برخی از مسئولین حزب دمکرات در منطقه، عضو این حزب، بهمن لهونی پیشه‌ور، مجید کاسبکار، حاج نیازی لهونی کشاورز و عطا پیاب پیشه‌ور(آرایشگر) همراه عده‌ای دیگر از همفکرانشان

به اتهام مبارزه‌ی مسلحانه علیه سلطنت پهلوی در ادامه‌ی دستگیری‌های آبانماه ۱۳۴۷ ساواک، غافلگیرانه بازداشت شده و پس از شش ماه شکنجه‌ی بیرحمانه، در برابر جوخه‌ی آتش و شلیک تفنگ‌های خونریز مزدوران آریامهری! قرار گرفتند.

پدر، برادر، دوست، دلسوز و معلم سال‌هایی از ایام دبیرستان نویسنده‌ی این سطور، داریوش نیک‌گو، غمخوار اقشار بی‌بضاعت و تحت ستم کردستان در چهاردهم بهمن‌ماه سال ۱۳۱۵ در محله‌ی فیض‌آباد کرماشان دیده به این جهان مالا مال از رنج و مصیبت نهاد.

وی فرزند حاج سیف‌الله از بازاریان شناخته‌شده‌ی شهر و زهرا خانم بود.

در دوران پس از شهریور ۱۳۲۰ و کشمکش شاه با مصدق، احمد برادر بزرگ‌تر داریوش همراه با اعلامیه‌هایی از حزب توده دستگیر و زندانی شد. در ایام زندان، بدرفتاری، شکنجه و ضربات شدید بر جمجمه‌ی احمد، سبب ابتلای وی به بیماری روانی شد و در نهایت پس از شش ماه، جوانی معلول و نامتعادل از نظر فکری و جسمی را از زندان آزاد نمودند.

احمد نیک‌گو در سن ۵۷ سالگی زندگی پر از رنج و طاقت‌فرسا بخصوص برای خانواده را بدرود گفته و در گمنامی از دنیا رفت.

تأثیر این غم جانکاه و عمیق بر روح لطیف داریوش جوان که شاهد وضع و زندگی رقت‌بار برادر بود، سبب کشت بدر نفرت اولیه در اندیشه‌ی او شد و این خود در ابتدا انگیزه‌ای قوی برای کاوش و ریشه‌یابی علل بروز چنین مصائبی برای وی در جامعه‌ی خویش شد.

همزمان با وضع پیش‌آمده در خانواده، کودتای آمریکا و شاه در حدفاصل سال‌های ۱۳۳۰تا ۱۳۳۲ (۲۸/۵/۳۲) و اوضاع بحرانی آن‌زمان را در مدت تحصیلات دبیرستان تجربه نمود.

روی آوردن به ورزش، بروز لیاقت و شایستگی را با عضویت در تیم منتخب فوتبال کرماشان در او متجلی ساخت. همزمان در رشته‌های مختلف ورزشی از جمله شنا، توانایی و استعداد خود را به نمایش می‌گذارد. سفر به مناطق مختلف در قالب بازی در تیم فوتبال کرماشان، شناخت وی را از مسائل به اصطلاح قومی مناطق بیشتر نمود.

رشد فراست و ذکاوت انساندوستانه، درک رنج و مصیبت زندگی مشقت‌بار اطرافیان به زودی از وی کاوشگری توانا در ردیابی ریشه‌های چنین آلام جانکاهی که جامعه را در نور دیده است، پرورش می‌دهد.

داریوش نیک‌گو، رادمردی از تبار نور

ساواک به عراق، سامان دادن تلاش‌ها جهت براندازی با بهره‌گیری از نارضایتی‌های ریشه‌دار مردم در قالب تماس‌های گسترده با سران و شخصیت‌های بنام از اهواز تا ارومیه شروعی تازه می‌یابد.

در پاییز سال ۱۳۴۷ محمدخان نامی از منطقه‌ی نوسود نامه‌ای از طرف تیمور بختیار را تحویل همسر وریا لهونی، فرزند محمد امین سلطان می‌دهد. شایان ذکر است که نامه‌ی یاد شده قبلاً در اختیار ساواک گذاشته شده و از آن کپی‌برداری کرده بودند. [جغرافیای تاریخی و تاریخ مفصل کرمانشاهان - محمد علی سلطانی، کرماشان.ا.]

به‌رحال محمد امین سلطان، حاکم قبلی پاوه بار دیگر مصمم به شروع و گسترش دوباره‌ی قیام، این بار با ائتلاف و همکاری افرادی مؤمن و معتقد به رفع ستم از زحمتکشان منطقه، علیه حکومت شاه، هسته‌ی مرکزی اولیه‌ای به تعداد ۱۳ نفر را تشکیل می‌دهند. از مختصات بارز این حرکت جدید، ائتلاف انقلابیون پشتیبان زحمتکشان شهری و روستایی با عشایر اقتدارگرا و سنتی بود.

بهمن بیگ لهونی به عنوان مسئول شاخه‌ی تدارکات نظامی، مجید مجیدی کاسبکار به عنوان رابط با گروه دفتر مرکزی و افراد آنان در عراق انتخاب می‌شوند. در این فاصله، کسان دیگری از جمله سهراب بیگ لهونی، امین بیگ لهونی، احمد بیگ لهونی و کریمیان معلم اندیشمند و انقلابی، عطاالله پیاب آرایشگر و حاج نیازی لهونی جذب گروه می‌گردند.

وریا لهونی فرزند محمد امین و داود بیگ ایراندوست از طوایف ایناخی به عنوان اعضای آزمایشی عضوگیری می‌شوند و داریوش نیک‌گو، دبیر دبیرستان محمدرضا شاه پاوه از اهالی کرماشان به عنوان چهره‌ای شاخص، بسیار پیگیر و انقلابی قسمت اعظم سازماندهی، تبلیغات، روابط عمومی و هماهنگی با گروه‌های داخلی کشور را بر عهده می‌گیرد.

شرکت فعالانه‌ی انقلابیونی چون جعفر کریمیان، معلم و به گفته‌ی مسئولین پیشین حزب دمکرات کردستان ایران در هورامان، عضو این حزب و همچنین داریوش نیک‌گو که اعتقاد راسخ خود را در خدمت به محرومین و اثبات دلسوزی در تأمین رفاه و همگامی با آنان از خود بروز داده بودند، از طرفی و از طرف دیگر روش خشن ژاندارمری و ساواک، بستری مناسب از همسویی در راستای همکاری مستقیم و غیرمستقیم با حرکت جدید و به ضعف گرائیدن دودستگی پیشین در ارتباط با دادخواهی از رژیم، خود عامل دیگری بر

ساخته بودند که زمینه‌ی مساعدی در شکل‌گیری غیرمستقیم حرکات جدید و نارضایتی بخش عظیمی از مردم این‌بار علیه حکومت مرکزی که سوابق تاریخی داشت، از نو شکل می‌گیرد.

کاردار سفارت ایران در بغداد در جهت نیل به اهداف تهران، با برقراری تماس، محمدامین بیگ را تشویق به بازگشت به ایران نموده و نامه‌ی شاه را مبنی بر عفو و ارتقاء درجه‌ی نظامی به وی ارائه می‌دهد. با وقوع کودتاها‌ی مکرر [کودتای عبدالکریم قاسم (۱۴ ژوئیه ۱۹۵۸) - (۲۳ تیرماه ۱۳۳۷) و عبدالسلام عارف (۱۹ بهمن ۱۳۴۱) و عبدالرحمن عارف (مارس ۱۹۶۶، ۲۵ فروردین ۱۳۴۵] و آمدن عبدالرحمن عارف در تاریخ ۱۳۴۵/۱۲/۲۳ به ایران و امضای قرارداد همه‌جانبه‌ی همکاری، از آن جمله عودت ایرانیان مقیم عراق (هر چند در اندک زمانی بعد از این سفر ۱۳۴۷/۲/۲۶- ۱۷ ژانویه‌ی ۱۹۶۸ احمد حسن البکر نیز علیه وی کودتا نمود)، محمدامین سلطان در مجموع وضع نابسامان عراق و شرایط مثبت و متفاوت داخلی را برای تعقیب اهداف خویش مناسب شمرده و پیشنهاد سفارت ایران در بغداد را می‌پذیرد.

ناگفته نماند بنا به نوشته‌ی "میژووی ههورامان" (تاریخ هورامان) - محمد امین هورامانی صفحه ۲۰۹ پس از آنکه عده‌ای بنام انقلابیون در بحبوحه‌ی انقلاب قاسم به منزل محمد امین در حلبچه یورش برده و ذخایر تسلیحاتی وی را به غنیمت می‌برند، نامبرده به بغداد رفته و پس از ملاقات با عبدالکریم قاسم، رهبر انقلاب تجهیزات به تاراج رفته‌ی خود را از وی طلب می‌نماید. به روایت یاد شده، قاسم قول مساعد برای عودت تسلیحات را به وی می‌دهد.

در این بحبوحه، محمد امین لهونی متعاقب قول و قرار کاردار سفارت ایران در بغداد، پس از بازگشت در کرماشان تحت نظارت ساواک اسکان داده می‌شود.

همزمان، افراد بارزانی به فرماندهی یکی از ساکنان نواحی مرزی هورامان به نام قادر ایناخی، حرکاتی را در این نواحی به راه می‌اندازند.

البته در بهار همین سال ۱۳۴۷/۲/۱۲ دانشجوی مبارز، اسماعیل شریف زاده از حزب دمکرات کردستان ایران (اهل مه‌یاد) همراه با ملا آواره (اهل سردشت) و گروهی دیگر از یارانشان در مناطق بانه و سردشت حضور فعال خود را به نمایش گذاشتند. متأسفانه بر اثر خیانتی که در لو دادن محل استراحت آنان به عمل می‌آید، به شهادت می‌رسند. مغتنم شمردن این وضع از طرف تیمور بختیار، رئیس متواری

صدیق بابایی

دوست دارم به ره خلق، دلیرانه بمیرم
همراه پلنگان، پلنگانه بمیرم

(پلنگانه نام گردنه‌ای مرتفع در حد فاصل جاده‌ی پاوه - روانسر است - شعری از داریوش نیک‌گو) .

به مناسبت چهل و پنجمین سالگرد تیرباران داریوش نیک‌گو، انقلابی نستوه اهل کرماشان و یارانش در پاوه؛

در کشاکش رقابت‌های سیاسی و قدرت‌طلبی محمدرضا پهلوی (شاه) و سرانجام کودتای ۲۸ مرداد ۳۲ علیه مصدق و یارانش در منطقه‌ی اورامانات (هورامان و جوانرود)، بجز محمدامین فرزند جعفرسلطان حاکم مقتدر و قبلی منطقه و همچنین حسین‌بیگ وکیلی، دیگر سران و بیگزادگان از کابینه‌ی دکتر محمد مصدق حمایت می‌کردند.

پیداست که در پیش گرفتن چنین سیاستی مبنی بر پشتیبانی از سپهبد زاهدی در آن زمان با توجه به نفوذ شخصی نامبردگان، حائز اهمیت شمرده می‌شد.

محمدامین سلطان پس از این وقایع و با توجه به همکاری با ستون‌های اعزامی از مرکز، به دریافت درجه‌ی نظامی (سرگرد افتخاری) نائل می‌شود، ولی متعاقبا در ارتباط با شیوه‌ی حکمداری متکی به اجحاف و دخل و تصرف نابجا در اموال، اراضی و باغات اهالی موجب بروز نارضایتی عمومی و شوریدن شخصیت‌های ذی‌نفوذ و بخشی از مردم علیه وی می‌شود.

تجمع پاوه‌ای‌های ساکن کرماشان در ادارات دولتی و دادخواهی آنان ضمن دست زدن به تحصن اعتراضی در مراکز ارتباطی، نوشتن و امضای تومارهای متعدد همراه با پشتیبانی حوزه‌ی علمیه و علمای پاوه و تأیید اقدامات معترضین عاقبت منجر به انتقام شدید وی از مردم و به قتل رساندن یکی از رهبران مخالفین به نام قاضی انصاری می‌شود.

این رویدادها و مجموعه‌ای دیگر از حرکات سلطان لهون با هدف گسترش اقتدار منطقه‌ای خویش، از جانب تهران با چنان برخوردی مواجه می‌گردد که عرصه را بر نامبرده تنگ نموده و از روی ناچاری به کشور عراق پناه می‌برد.

از طرف دیگر، مقارن بودن حرکات پارت دمکرات کردستان - عراق به رهبری بارزانی پس از بازگشت از شوروی و به نتیجه نرسیدن مذاکرات وی با سران عراق در به نتیجه نرسیدن درخواست‌های سیاسی و شروع مجدد ناارامی‌ها، سبب بروز انتظار و توقع همکاری این فراریان علیه حکومت مرکزی پهلوی شد که در آن زمان بر مبنای بخشی از مصوبات داخلی پیمان بغداد، همگام با عراق سعی در سرکوب کردها داشتند.

حکام تهران همکاری دو طرف را علیه خود پرهزینه تشخیص داده و در صدد تضعیف حرکات داخلی و خارجی نهضت‌های مخالف خویش بر می‌آیند که اینک کم‌کم تیمور بختیار نیز به آنان اضافه و فعال شده بود.

لازم به یادآوربست که پس از برچیده شدن حاکمیت منطقه‌ای محمدامین سلطان برادر محمدرشید بیگ حاکم قبلی پاوه، فرزند جعفر سلطان (سردار معتضد) حاکم بلامنازع قبلی اورامان طی استقرار ژاندارم و حضور بعدی ساواک و فشارهای همه‌جانبه‌ی روزافزون بر مردم عرصه را چنان از خفقان و اختناق پر

در راستای همکاری بیشتر نیروهای دمکرات و مترقی ایران بکوشیم

ایران پس از خامنه‌ای

در هفته‌ی گذشته "دری نجف‌آبادی" عضو هیئت‌رئیس‌ی مجلس خبرگان در حاشیه‌ی همایشی در شیراز گفت: "خدا رهبری را حفظ کند و به ایشان طول عمر دهد انشاءالله. اما به هر حال باید برای بعد از ایشان به فکر باشیم." این جمله شاید در نگاه نخست، ساده و ابتدایی به نظر برسد، اما در همان حال به اندازه‌ی سادگی‌اش، بحث کردن از چنین موضوعی در این برهه‌ی زمانی حساس برای جمهوری اسلامی بدون تردید عجیب و جای تأمل دارد.

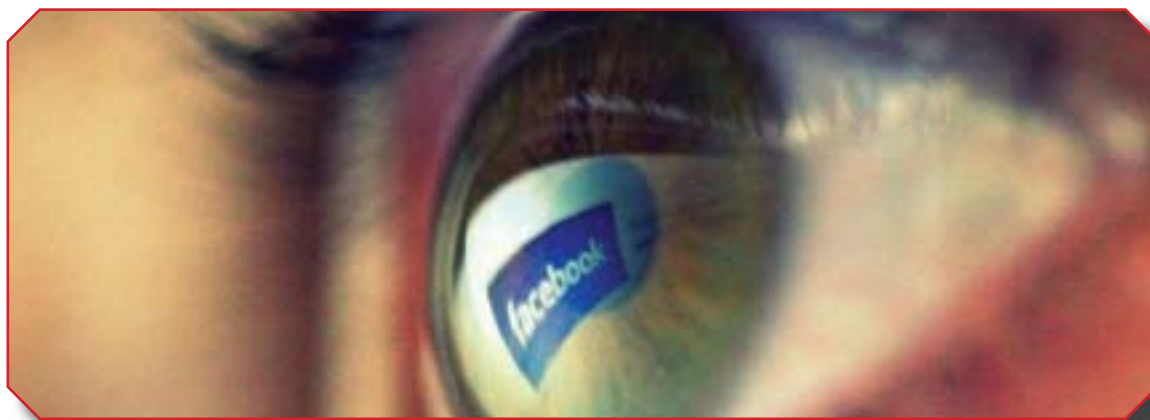
شاید عده‌ای چنین فکر نمایند که خامنه‌ای مریض است و از هم‌اکنون در صدد آماده‌سازی افکار عمومی هستند تا در صورت به وقوع پیوستن این احتمال، طرفداران رژیم دچار آشفتگی نشوند و از سویی دیگر، نیروهای معارض و مخالف از این فرصت برای ایجاد تغییر و تحولات بهره نبرند.

اما در واقع این طرح که می‌توان آن را توطئه‌ای جدید نام نهاد، می‌تواند طرح جدید مسئولان رژیم برای کنترل فضای عمومی و خط و نشان کشیدن برای کسانی باشد که منتظر مرگ خامنه‌ای هستند. البته جای هیچ تردیدی نیست که بخش عظیمی از مردم ایران منتظر چنین رویدادی هستند تا شاید در سایه‌ی بی‌برنامه‌ای و نزاع داخلی جناح‌های داخل رژیم، تا حدودی دیدگاه‌ها و افکار مسئولان رژیم تغییر نماید و بر این مبنا نوع زندگی آن‌ها بهبود یابد. در همان حال با در نظر گرفتن حقایق نظام موجود در ایران و مواضع و برنامه‌های خود خامنه‌ای در راستای توسعه‌ی حاکمیت الیگارش و افزایش جمعیت در ایران که در روزهای اخیر به شکلی رسمی آن را به سران سه قوه ابلاغ نمود،

این واقعیت را برایمان آشکار می‌سازد که این موضوع یعنی مرگ خامنه‌ای و ایران پس از خامنه‌ای می‌تواند فریب افکار عمومی در جهت امیدوار کردن مردم به آینده، پس از ناامید شدن از تغییر ریاست‌جمهوری و طولانی‌تر شدن عمر ننگین این رژیم باشد.

از همین رو، ما یک‌بار دیگر بر مواضع حزب دمکرات کردستان ایران که دبیرکل محترم این حزب در کنفرانس "تحولات منطقه، آینده‌ی ایران" در کشور سوئد ابراز نمودند، تأکید می‌نماییم که امید به تغییرات و اصلاحات در جمهوری اسلامی بحثی منطقی نیست و تنها راه رسیدن به رهایی و آزادی، سرنگونی جمهوری اسلامی است نه مرگ فرد یا افرادی از مسئولان بلندپایه‌ی رژیم و امیدوار بودن به وقوع تغییرات و اصلاحات در آن نظام.

۹ واقعیت شوک برانگیز در رابطه با فیسبوک

۵- از هر ۳ نفر، یک نفر در هنگام بازدید از فیسبوک دچار ناراحتی روحی و روانی می‌شود.

۶- می‌دانید چرا رنگ فیسبوک آبی است؟ زیرا مارک زوکربرگ، بنیانگذار فیسبوک مبتلا به بیماری کوررنگی یعنی

بیماری ندیدن رنگ‌ها، به‌ویژه رنگ سبز و قرمز است.

۷- تاکنون ۳۰ میلیون نفر مرده‌اند و حساب فیسبوک آنها هنوز مسدود نشده است.

۸- دولت چین از سال ۲۰۰۹

۱- بدون تردید، هک کردن نخستین واقعیت است. روزانه برای هک کردن ۶۰۰ هزار حساب کاربری فیسبوک تلاش می‌شود که مستقیماً با شما در ارتباط هستند.

۲- کسانی که از موبایل‌های هوشمند استفاده می‌کنند، روزانه حداقل ۱۴ بار بر روی موبایل‌هایشان وارد فیسبوک می‌شوند که این نسبت بسیار بالاست.

۳- بیش از ۱۰ هزار نفر به دلیل اختلافات میان خود که عامل اصلی آن حذف اکانت یکدیگر از میان دوستان می‌باشد، کشته شده‌اند.

۴- فیسبوک روزانه شما را زیر نظر دارد که از کدام سایت اینترنتی استفاده می‌کنید، لذا اگر از سایت خارج شدید، تمامی اطلاعات خود را پاک کنید.

ویروس کرونا چگونه منتقل می‌شود و چگونه از آن در امان باشیم

مرگ شود. برای مقابله با این ویروس، مؤسسات بهداشتی توصیه می‌کنند که از بوسیدن یکدیگر خوداری کنید، بویژه در مورد کسانی که احساس می‌کنند تب و لرز و دیگر نشانه‌های این بیماری را دارند. همچنین از استفاده کردن از وسایل فرد مبتلا به بیماری دوری کنید.

همچنین لازم است در منزل و خارج از آن برای بهداشت عمومی اهمیت ویژه‌ای قائل شده و خوراکی‌ها و میوه‌ها را قبل از تناول، به خوبی بشوییم. به گزارش مؤسسات بهداشتی تا بحال درمانی مناسب برای این ویروس یافت نشده و آنچه گفته می‌شود، تنها درمان اولیه برای کاهش ابتلا به این بیماری می‌باشد.

با التهاب شدید ریه‌هاست که این شیوه بسیار خطرناک بوده و امکان دارد باعث

می‌شود. همچنین از نشانه‌های پیشرفت این ویروس. از کار افتادن کلیه همراه

بعد از آنکه ویروس کرونا در آمریکا و چند کشور عربی شیوع یافت و چندین نفر بر اثر آن فوت نمودند، لازم است اطلاعاتی در رابطه با این ویروس و چگونگی مقابله با آن داشته باشیم.

کرونا ویروسی است که به انسان و حیوان منتقل می‌شود و نشانه‌های این ویروس عبارتند از تب و لرز و تنگی شدید نفس.

ویروس کرونا که در خاورمیانه شایع شده، تا بحال هیچگونه اطلاعاتی در مورد آن در دسترس نیست و مشخص نیست که از کجا و چگونه سر بر آورده یا به چه شکلی منتقل می‌شود.

اما به گزارش مؤسسات بهداشتی، این ویروس از طریق دست دادن، بوسیدن، بینی یا از راه دهان منتقل

نمره‌ی خوب بی‌اور، نگران جایزه نباش.

- خودم بعداً با شما تماس می‌گیرم ... بعداً موبایل خاموش یا از دسترس خارج می‌شود.

- من مشتری خودتان هستم، باید مراعات کنید ... صاحب مغازه نیز هر چند که نخستین بار است وی را می‌بیند، می‌گوید می‌دانم قربان، در خدمتم و مثل همیشه مراعات خواهم کرد.

- هنگامی که در مغازه‌ای هستند و کالایی را می‌پسندند، اما قیمت آن بالاست، می‌گویند چند لحظه می‌رویم و برمی‌گردیم و دیگر هرگز به آن مغازه بر نمی‌گردند.

- فکر می‌کردیم غذا خورده‌اید و گرنه از بیرون برایتان غذا می‌آوردیم.

- فرم اطلاعاتتان را بفرستید، بعداً با شما تماس می‌گیریم.

موضوعی به دروغگویی پناه می‌برند، در اینجا می‌کوشیم تا رایج‌ترین دروغ‌ها در جامعه‌ی عربستان سعودی را ذکر کنیم.

- تو

هر جامعه‌ای از ویژگی‌های منحصر به فردی برخوردار است و اعضای آن برای رهایی از مشکل خود از مشکل یا

رایج‌ترین

دروغ‌ها

در عربستان

سعودی

